

## ПРОТОКОЛ № 15

На 21.08.2014 г. от 11:00 часа в Министерство на земеделието и храните, Голям колегиум се проведе заседание на Съвета по животновъдство по предварително утвърден дневен ред от министър Васил Грудев.

От заседанието отсъстваха: д-р Златка Възлова – директор на д-я „Животновъдство“ (год. отпуск), проф. К. Желев (БНОЗРПСЖ), проф. Г. Бързев (АБСК), доц. Ст. Лалева (РАМШБ), С. Седефчев (ААПКБ), д-р С. Чамова (АМБ).

По заместване: Б. Спасов на мястото на Янко Янев (ПОПВБ), П. Майорски по заместване на Пенка Христова (СЖБ).

От МЗХ на заседанието присъстваха: Снежана Благоева – директор на д-я ДППП, Дора Ненова – директор на д-я ДПР; от страна на ДФЗ – Татяна Ангелова – заместник изпълнителен директор, Павлина Ангелова; от БАБХ - Д-р Карабаджаков - заместник изпълнителен директор, д-р Пенчо Каменов. Присъстваха още: Ц. Оджаква, М. Тачев, Б. Дочева, Я. Попова и др.

Заседанието бе открито от министър Васил Грудев, който представи дневния ред и предложи да се премине конкретно към т. 2 от дневния ред, касаеща тежката ситуация в момента – заболяването „Син език“, като даде думата на проф. Моллов – изп. директор на БАБХ да запознае присъстващите с епизоотичната обстановка в страната.

### ***т. 2. Предоставяне на актуална информация относно ситуацията със заболяването „Син език“ в страната.***

#### ***Докладва проф. Моллов – изп. директор на БАБХ***

В България заболяването е констатирано на 30 юни, 2014 г в с. Мандрица, Хасковска област, на границата с Гърция. Към 18.08.2014 г. е установено в 241 населени места в 22 области, като у нас скоростта на разпространение е значително по-голяма от обичайната. До 18 август е констатирано в областите Хасково, Кърджали, Бургас, Пазарджик, Пловдив, Стара Загора, Сливен, Смолян, Благоевград, Кюстендил, София град и София област. За първи път на север от Стара планина е установено в Шуменска област на 21 юли. Засегнати са още обл. Габрово, Ловеч, Велико Търново, Варна, Търговище, Силистра, и Разград. Друг фактор, допринасящ за бързото разпространение бяха огромните количества валежи, като и бурните ветрове, които преминаха през страната. Единствените мерки за ограничаване на разпространението са забрана за придвижване на възприемчиви животни от засегнати територии и провеждането на дезинсекции. Такива мерки са въведени със заповеди на БАБХ.

До областните дирекции на БАБХ е изпратено „Указание за извършване на инсектицидни обработки при ограничаване и ликвидиране на синия език по преживните животни“. Със заповед на БАБХ е създаден към ЦУ Национален кризисен

център за ликвидиране на болестта, а със заповед на министъра на земеделието е създаден Координационен щаб, в който участват представители на неправителствени асоциации по овцевъдство и говедовъдство. БАБХ информира периодично Европейската комисия за епизоотичната обстановка.

На 21 август ще се състои извънредно заседание на Постоянния комитет по хранителната верига и здравеопазване на животните към Генерална дирекция САНКО на ЕК, на което ще се разгледа ситуацията за синия език в Югоизточна Европа. На 03 септември 2014 г. в Брюксел ще се състои Техническа среща между представители на Европейската комисия и БАБХ за обсъждане на мерките, които трябва да се вземат за ограничаване и ликвидиране на СЕ в България. Специално внимание ще бъде отделено на използването на инактивирана ваксина.

Сегашната епизоотична ситуация, непрекъснатите валежи, бързото териториално разпространение не позволяват прилагането на ваксина да започне през тази година и от техническа гледна точка за доставка на ваксината са необходими поне два месеца, и поне 3 000 000 дози. Епизоотията ще затихне с понижаване на температурите. Най-добре е ваксинацията да обхване всички възприемчиви животни, като се извърши през м. март и април. Използването на ваксина се разрешава от Европейската комисия.

Министър Грудев направи изказване, че по отношение на бързото разпространение на заболяването щетите тепърва ще се увеличават, предимно за сектор овцевъдство. Разчита частно практикуващите ветеринарни лекари да съдействат. Предстои обсъждане на тарифата и Държавната профилактичната програма, като наблегна на обстоятелството, че от първостепенно значение в момента е да се помогне на животновъдите. Относно компенсирането – има налични средства. По актуални данни на САПИ ООД, средните цени за обезщетение са 150-250 лв. на овца, а животните от племенните стада ще бъдат оценявани от комисия от ИАСРЖ. За овце-майки и кози-майки ще се работи в посока за изплащане на полагащата се помощ на животно заедно със загубите. По отношение на подписаното на 12.11.2013 г. Споразумение с представители на животновъдния сектор за подпомагане на сектора през 2014 г. обърна внимание, че финансови средства за изплащането няма. Споразумението е подписано за 360 млн. лв. при положение, че бюджетът е гласуван за 260 млн. лв. Наличен е дефицит от 100 млн. лв. Обърна внимание, че е поет ангажимент заедно с министъра на финансите и ще се зложат всички средства при актуализацията на бюджета. Допълнителни преговори се водят и с ЕК и ще се настоява животновъдите да си получат всички субсидии през октомври. Ще бъдат обсъдени и кредитите за 2008, 2009 г. и т. н. Обясни, че се търсят варианти за допълнително подпомагане, и че не могат да се опростят кредитите, но може да се разработи допълнителна държавна помощ за погасяването им.

### **т. 3. Възможности за подпомагане на сектора.**

#### **Докладва г-жа Д. Ненова, Дирекция „Държавни помощи и регулации“**

От 1 юли 2014 г. са в сила новите разпоредби на ЕС за държавните помощи в селското стопанство. Сформирани са общо 12 работни групи, които ще актуализират и подготвят предложения за държавна помощ, които ще бъдат съгласувани с бранша. През 2014 г. от общо 263 млн. лв., определения бюджет по схеми на държавни помощи и за помощи de minimis, прилагани от ДФЗ е в размер на 84.6 млн. лв., от които 74 329 800 лв. са за сектор животновъдство за 13 бр. схеми. Предстои заплащане по схемата за имунопрофилактика и втори транш за РО.

#### **Докладва г-жа Сн. Благоева, Дирекция „Директни плащания и пазарна подкрепа“**

Общата декларирана площ за Кампания 2014 е в размер на 3 850 128 ха., което се оценява на около 27-28 лв./дка.

Общата декларирана площ по СЕПП за Кампания 2014 е в размер на 846 598 ха заявени площи. Индикативната ставка се очаква да бъде около 12-13 лв./дка добавка за всички стопанства. Само за животновъди са Националните доплащания – НДЖ1 и НДЖ3, както и специфичното подпомагане – НДКМ1, НДКМ2, НДКМ3, за овце-майки/кози-майки с над 50 бр. в икономически уязвими и необлагодетелствани райони по 41 лв. За млечните крави в нитратно уязвимите зони – по 185 лв., за необлагодетелствани райони – 220 лв., а за стопанства в икономически уязвими – 205 лв.

#### **Коментари, които бяха направени по време на заседанието:**

Т.Колев направи изказване, че е критично състоянието не само на животновъдите. Предложи средства от пропадналите площи да се насочат за животновъдството, а за загиналите животни да се отпуснат средства, да се разработи някаква схема. Да се подпомогне целия сектор „Животновъдство“ с парите по de minimis. Допълни, че от заболяването „Син език“ боледуват не само ДПЖ и трябва да се ваксинират всички животни, тъй като все още има незасегнати. Да се контролира работата на екарисажите и да се прецизират финансите по-добре, и за да няма разхищения, част от парите да са за ветеринарните или общински лекари. Животновъдите не са информирани, че има заповед на министъра за загробване на умрелите от болестта животни.

Д-р Цветков взе думата и сподели, че в момента частно практикуващите ветеринарни лекари са изолирани от проблема. Информацията представена от БАБХ не е точна, тъй като ветеринарните лекари, които са на терен първи се сблъскват с проблемите, но информацията която предоставят не се приема. Има нови огнища на „Син език“ и е необходима съвместна работа и обратна връзка.

Министър Грудев обясни, че точна информация тепърва ще излиза с времето, а сега най-важно е всички да работят съвместно.

Б. Синапов направи изказване, че ветеринарните лекари подвеждат животновъдите и всички средства трябва да бъдат дадени на фермерите, вкл. и тези за имунопрофилактика. Всеки който има заболели животни да ги обяви и да поиска средства за обезщетение. Допълни, че е против проверките на място от Техническия инспекторат на ДФЗ на ЖО. Да се зложат средства за 2015 г. от сега.

Министър Грудев се обърна към присъстващите животновъди и заяви, че държи след месец да му бъде докладвано дали ветеринарните лекари по места са минали през всички ферми.

Д. Зоров изрази незадоволството си от частно практикуващите лекари. Напомни, че вече са предложили средствата да са за имунопрофилактичната програма, но да се дават на животновъдите, а не на ветеринарните лекари. Проблем е да се намери ветеринарен лекар за ЖО. По отношение на Споразумението, което е подписано от министър на земеделието и храните, изрази несъгласие и призова държавата да си свърши работата. По отношение на кредитите е имало срещи и решение да се трансформират. Разработените схеми за погасяването им влизат в сила следващата година, като мярка по ПРСР и няма да могат да се използват сега. Постави въпроса за ембаргото, и дали до 3 мес. то ще се вдигне, тъй като косвените загуби от реализацията на продукцията са по-страшни от преките.

Министър Грудев се съгласи, че най-много ще се пострада от косвените щети. Сподели, че търси подкрепа от всички министри, в това число ще търси подкрепа и на извънредния Съвет на министрите, който ще се проведе на 05.09.14 г. Основната задача е да се заложи адекватен бюджет 2015 г. за животновъдството.

М. Степанчева направи изказване, че преди два месеца, когато са алармирали за заболяването, частно практикуващите лекари не са взели участие. Има зложени 10 млн. лв. за имунопрофилактика и предлага да са дадат на животновъдите, които да изберат обслужващия ветеринарен лекар. Допълни, че средствата за de minimis са твърде малко и не бива да се използват за друго, както е било миналата година със заболяването ШАП. Обърна внимание на факта, че за директни плащания се полагат много средства, а освен това се взима и за пропаднали площи, а по отношение схемата за ваучерите - пак са облагодетелствани едрите земевладелци. Предложи да се търси начин нужните средства да се осигурят още сега, а не през септември.

Министър Грудев обясни, че обезщетението за фермери, загубили животни не е по de minimis, а по други схеми. Отново напомни, че е ангажиран при първа възможност да внесе предложение за актуализация на бюджета и да го защити лично пред НС. Допълни, че ще настоява всички средства да се изплащат изцяло, а не на траншове.

Д-р Карабаджак изрази съгласие, че за имунопрофилактиката средствата трябва да се предоставят на животновъдите и да се плаща при свършена работа. Предложи тотална промяна в ДПП, която ще подпомага животновъдството и ще бъде дискутирана с всички заинтересовани, като се взаимства и с опита на ЕС.

Министър Грудев прочете на присъстващите писмо от министъра на финансите г-н Чобанов от дата 23.07.2014 г., в което се казва, че в момента на подписване на Споразумението от 12.11.2013 г., проектобюджетът на Р България за 2014 г. е бил приет от МС и внесен за разглеждане и приемане в Народното събрание. В приетия вече Закон за бюджета на Р България за 2014 г. не са предвидени средства за изпълнение на горесцитираното Споразумение с животновъдния бранш, поради факта че то е подписано след внасянето на законопроекта за държавния бюджет за 2014 г. в НС.

Проф. Станков направи предложение на този етап работата да се съсредоточи върху проблема със заболяването „Син език“ и то да се ограничи. Да се дадат указания от МЗХ и ветеринарните специалисти как да се действа и какви средства могат да се отделят.

Министър Грудев обясни, че БАБХ е обезпечена за ограничаване на разпространяването на заболяването, прилагат се краткосрочни мерки, а за бюджета се водят преговори с ЕК. Допълни, че умрелите животни могат да се компенсират и от националния бюджет, но след консултация с Брюксел.

П. Тодоров изрази мнение, че СЖ играе роля на PR и това, което се предлага трябва да се оформя като протокол. Да се определи кой ще изпълнява решенията, взети на Съвета. Да се регламентира финансирането му.

Н. Кръстанов изрази мнение, че отговорността на министъра е голяма, въпреки че длъжността му е временна, но посъветва да работи усилено, за да осигури необходимите средства за животновъдството.

С. Василева направи кратко уточнение, че на всяко заседание се води и стенографски протокол, а цялата информация, касаеща членовете на СЖ се публикува на страницата на МЗХ в рубрика „Съвет по животновъдство“.

С това изказване заседанието беше закрито.

### **Предложения и решения от заседание на Съвета по животновъдство проведено на 21.08.2014 г.**

#### **Предложения:**

1. На всички ЗП, които получават директни плащания и които са подали заявление за унищожени животни ще бъде заплатено.

2. Няма да се налагат санкции на ЗП, които получават директни плащания за това, че броя на животните не е запазен, поради форсмажорните обстоятелства, настъпили в страната.

3. Фермерите да получат пълния размер на директните плащания за заявените от тях животни, независимо че част от тях са унищожени.

4. Всички фермери, чиито животни са заболели от „Син език“ ще бъдат компенсирани по пазарни цени, а животните от племенните стада ще бъдат оценявани от комисия от ИАСРЖ.

5. Получаване на директни плащания за отпадналите животни от „Син език“, като те не се считат за наддекларирани.

6. Подписаното Споразумение през 2013 г. от предишното ръководство не е изпълнено, поради дефицит в бюджета.

7. Предприемане на необходимите действия за нова финансова рамка и да се направи актуализация на бюджета.

8. Предприемане на действия да се осигури финансовия ресурс по всички схеми, с цел изплащането му до 16.10.2014 г., като се заложат средства по De minimis за овцевъдството.

**Решения:** не бяха гласувани

Председател:  
Васил Грудев

Протоколчик:  
М. Узунова

Дата: 28.08.2014 г.

---

\* На Съвета се води и стенографски протокол, който по обективни причини не е представен в дирекция „Животновъдство“.